

Lakialoite LA 16/2018 vp

Eeva-Johanna Eloranta sd ym.

Lakialoite varhaiskasvatuslaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Tämä lakialoite on rinnakkaislakialoite hallituksen esitykselle HE 40/2018 vp. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi varhaiskasvatuslaki.

Aloitteessa esitetään vuorohoidon laajentamista peruskoulun ensimmäiselle ja toiselle luokalle.

PERUSTELUT

Nuorimpien eli 1.—2. luokkien oppilaiden yksinäisistä iltapäivistä ja aamuista on jo pitkään kannettu huolta. Lasten yksinäisten iltapäivien turvana onkin jo vuosia toiminut iltapäiväkerho-toiminta. Lapsi voi osallistua kerhojen toimintaan koulupäivän jälkeen tai jopa sitä ennen tarvitsematta viettää aikaa koulupäivän päättymisen jälkeen tuntikausia yksin kotona. Osa niistä lapsista, joiden vanhemmat tekevät vuorotyötä, joutuu kuitenkin viettämään jopa iltoja ja öitä yksin vanhempien työssäkäynnin takia, koska kaikilla vanhemmilla ei ole mahdollisuutta järjestää lasten iltaja yöaikaista huolenpitoa muulla tavoin.

Lain mukaan päivähoitoa on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä vanhempien tai muiden huoltajien tarvitsemassa muodossa, vaikka vuorohoitoon ei subjektiivista oikeutta olekaan. Oikeus vuorohoitopaikkaan perustuu vanhempien/vanhemman työstä tai opiskelusta johtuvaan päivähoiton tarpeeseen päiväkotien tavanomaisten aukioloaikojen ulkopuolella.

Vuorohoitoa on kello 18.00—6.00 välillä tapahtuva hoito sekä iltahoito, jota järjestetään arkipäivisin klo 22.00 asti, ja viikonloppuhoito, jota järjestetään lauantaisin ja sunnuntaisin klo 22.00 asti. Vuorohoito on tarkoitettu säännöllisesti vuorohoitoa tarvitseville lapsille. Vuorohoidossa lasten hoitoajat perustuvat vanhempien työvuoroihin. Lapsi voi olla hoidossa aina, kun molemmat vanhemmat ovat työssä sekä yövuoron jälkeen vanhempien nukkumisajan. Muista syistä johtuvat lastenhoidon tarpeet tulee järjestää muulla tavalla.

Kouluikäisistä lapsista edes kaikkein nuorimmilla 1. ja 2. luokan oppilailla ei ole lain tuomaa oikeutta vuorohoitoon. Päivähoito-oikeus päättyy 31.7. sinä vuonna, kun lapsi aloittaa koulun. Oikeutta vuorohoitoon ei tämän jälkeen ole, vaikka lapsi ei olisi vielä täyttänyt edes seitsemän vuoden ikää. Näin ollen jopa kuusivuotias lapsi voi joutua viettämään iltoja tai öitä yksin ilman huolenpitoa vanhempien vuorotyön niin vaatiessa.

Lakialoite LA 16/2018 vp

Vuorotyötä tekevien vanhempien lasten yksinäisten iltojen ja jopa öiden turvaksi ei ole olemassa mitään yhteiskunnan turvaa. Erityisen haavoittuvassa tilanteessa ovat kolmivuorotyötä esimerkiksi hoitoalalla tekevien, etenkin yksinhuoltajien lapset. Mikäli ystävät tai sukulaiset eivät voi huolehtia lapsesta ilta- ja yöaikaan, joutuu tämä olemaan yksin kotona.

Jotkut kunnat tarjoavat pienille koululaisille (1. ja 2. luokat) harkinnanvaraisesti vuorohoitoa, mikäli se päivähoitoikäisten lasten sijoitusten jälkeen on mahdollista. Näissä kunnissa vuoropäivähoito on harkinnan mukaan mahdollista koululaisille arkisin klo 17.00—8.00 sekä tarpeen mukaan viikonloppuisin. Olisi tärkeää, että tämän ikäisillä lapsilla olisi lain turvaama oikeus vuorohoitoon silloin, kun lapsen ilta- ja yöaikaista hoitoa ei muulla tavoin ole mahdollista järjestää.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Varhaiskasvatuslaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1—12 §

(Kuten HE 40/2018 vp)

13 §

Vuorohoidon järjestäminen varhaiskasvatuksessa

(1 mom. kuten HE 40/2018 vp)

Vuorohoitoa tulee järjestää tarpeen mukaisessa laajuudessa myös pienille koululaisille (1. ja 2. luokat), jotka tarvitsevat sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi. (uusi 2 mom.)

14—76 §

(Kuten HE 40/2018 vp)

Lakialoite LA 16/2018 vp

2.

Laki

varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta

(Kuten HE 40/2018 vp)

3.

Laki

perusopetuslain muuttamisesta

(Kuten HE 40/2018 vp)

4.

Laki

yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain muuttamisesta

(Kuten HE 40/2018 vp)

Lakialoite LA 16/2018 vp

5.

Laki

lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 2 §:n muuttamisesta

(Kuten HE 40/2018 vp)

Helsingissä 27.4.2018

Eeva-Johanna Eloranta sd
Jukka Gustafsson sd
Tarja Filatov sd
Maarit Feldt-Ranta sd
Maria Guzenina sd
Timo Harakka sd
Mika Kari sd
Anneli Kiljunen sd
Ilkka Kantola sd
Sirpa Paatero sd
Joonas Räsänen sd
Jutta Urpilainen sd
Suna Kymäläinen sd
Johanna Ojala-Niemelä sd
Katja Taimela sd